

Załącznik
do Uchwały Nr V/63/24
Rady Gminy Włocławek
z dnia 11 września 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE WŁOCŁAWEK
NA LATA 2024 – 2030**

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I

Wstęp

1. Podstawy prawne
2. Wprowadzenie
3. Adresaci programu
4. Miejsce i realizacji Programu
5. Realizatorzy Programu i czas realizacji

ROZDZIAŁ II

1. Analiza problemów społecznych na terenie gminy Włocławek
2. Założenia programowe
3. Kierunki i cele programu
4. Beneficjenci programu
5. Cel główny i cele szczegółowe programu
6. Zasoby Gminy Włocławek w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
 1. Główne zasoby gminy Włocławek
 2. Mocne strony
 3. Słabe strony

4. Zagrożenia
7. Postanowienia ogólne
8. Sprawozdawczość
9. Strategie i metody działania

ROZDZIAŁ I

WSTĘP

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych, grożących patologiami, w tym przemocą domową. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada na samorządy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, prowadzenia poradnictwa i interwencji w przypadku jej zaistnienia, a także do prowadzenia ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest podstawową i niezastąpioną grupą, jedynym i niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez wątpienia należy zakwalifikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. W relacjach ludzkich istniała ona od zawsze jednakże o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny. Takiego, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

1. PODSTAWY PRAWNE

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie,

określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc domową.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

- tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz osób dotkniętych przemocą domową i osób stosujących przemoc w rodzinie to:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 poz. 424, 834),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1283),
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 609, 721),
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2013 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870),
6. Uchwała Nr LXV/464/23 Rady Gminy Włocławek z dnia 5 września 2023 roku w sprawie określania trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego,
7. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Włocławek,

8. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

2. WPROWADZENIE

W celu lepszego rozpoznania zjawiska przemocy domowej konieczne jest jej zdefiniowanie. W niektórych przypadkach przejawy są jednoznaczne, nie pozostawiają żadnych wątpliwości, w innych, bardziej złożonych, niezbędne jest określenie możliwie jasnych kryteriów oceny.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks Karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa występuje w rodzinach najuboższych, jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami finansowymi na członka rodziny, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Przypadki znęcania najczęściej odbywają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Praktycznie ofiary przemocy boją się, a niejednokrotnie wstydzą się o tym mówić i rozgłaszać. Trudno jest im w tych sprawach zeznawać w sądzie i dlatego wolą, aby przemoc ta trwała. Tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie, poprzez zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Przemoc domowa przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc domowa rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy i skutki przemocy

1. Przemoc fizyczna - jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. Przemoc seksualna - to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
3. Przemoc psychiczna - to zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzenie w niej strachu.
4. Przemoc ekonomiczna - to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. Zaniedbanie - to ciągle niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy czy powtarzający się, ścigana z różnych artykułów Kodeksu Karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu Karnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 poz. 17).

Art. 207. § 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1–2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę i innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym programie.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy

Domowej dla Gminy Włocławek ma charakter długoterminowy. Jego działania obejmują lata 2024-2030. W miarę potrzeb i sytuacji zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej Gminy Włocławek ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2024-2030. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

3. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc domową wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy domowej, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

4. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar Gminy Włocławek

5. REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Włocławek na lata 2024-2030 będzie realizowany przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- Centrum Usług Społecznych w Gminie Włocławek;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Włocławek;
- Ośrodek Zdrowia na terenie Gminy Włocławek;
- Sąd Rejonowy we Włocławku;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku;

- Komenda Miejska Policji we Włocławku;
- Prokuratura Rejonowa we Włocławku.

ROZDZIAŁ II

1. ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY WŁOCŁAWEK

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zbadania, jest tematem wstydlivym, często ukrywanym. Dane z Komendy Miejskiej Policji we Włocławku świadczą, że zjawisko przemocy istnieje. W 2023 r. na terenie Gminy Włocławek zanotowano:

- a) zakłócanie porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu-
- b) przypadki prowadzenia pojazdu przez osoby pod wpływem alkoholu-
- c) interwencje w sprawie stosowania przemocy w rodzinie (na podstawie Niebieskiej Karty- d) zatrzymane osoby nietrzeźwe do wytrzeźwienia-

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Włocławek wynika, że 6 osób zgłoszone były do podjęcia leczenia odwykowego. Na dzień 23.07.2024r. Gmina Włocławek liczy 7.551 mieszkańców.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy, w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nie ujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających do jak największego zmniejszenia problemu przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami.

2. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Program Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Włocławek na lata 2024-2030 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż: przemoc domowa jest przestępstwem ściganym z urzędu, najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna, za przemoc zawsze odpowiedzialna jest osoba stosująca przemoc, zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osób dotkniętych przemocą, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia osobą dotkniętą przemocą w rodzinie.

Przemoc domową należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim systemowego, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem.

Pojedyncza instytucja nie jest w stanie sama skutecznie rozwiązywać problemu przemocy domowej. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest kompleksowość podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje mających kontakt z osobami dotkniętymi przemocą, jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim odkłamanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc w rodzinie.

Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie a także spowoduje, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

3. KIERUNKI I CELE PROGRAMU

Cele programu:

1. Przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona osób dotkniętych przemocą domową oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy;
2. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez wzmacnianie systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Zmniejszenie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą domową;
3. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Włocławek;
4. Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy.

Program zakłada następujące działania:

1. Dążenia do opracowania pełnej diagnozy zjawiska przemocy na terenie Gminy Włocławek przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej poprzez analizę sprawozdań z instytucji świadczących pomoc w zakresie przemocy domowej;
2. Budowanie systemu wsparcia dla osób uwikłanych w sytuację przemocy domowej;
3. Kształtowanie właściwych postaw w społeczności lokalnej wolnych od przemocy: działania edukacyjne, działania profilaktyczne, działania informacyjne;
4. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

4. BENEFICJENCI PROGRAMU

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą.

Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy domowej konieczne jest

stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz dostęp do specjalistów.

Program kierowany jest do osób dotkniętych przemocą domową, osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy domowej, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

5. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Cel główny:

Przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona osób dotkniętych przemocą domową, zwiększanie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz zwiększenie wiedzy na temat przemocy domowej.

Cele szczegółowe:

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Włocławek:
 - a) określenie w drodze uchwały trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania;
 - b) powołanie zarządzeniem Wójta Gminy Włocławek Zespołu Interdyscyplinarnego;
 - c) współpraca w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego: pracownicy socjalni Centrum Usług Społecznych w Gminie Włocławek, przedstawiciele policji, kuratorzy sądowi, przedstawiciele Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciele ochrony zdrowia, przedstawiciele organizacji pozarządowych;
 - d) edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przeciwdziałania przemocy;
 - e) szkolenia na temat przeciwdziałania przemocy;
 - f) prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczania oglądania przemocy w telewizji i grach komputerowych;
 - g) wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego promujące zachowania nieagresywne, organizowanie spotkań edukacyjnych dla mieszkańców np. w świetlicach wiejskich;
 - h) dystrybucja plakatów, czasopism i innych informacji na temat przemocy;

organizacja konkursów, np. plastycznych wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy.

2. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie:
 - a) izolowanie sprawców od ofiar;
 - b) udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów edukacyjnych;
 - c) przeprowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc;
 - d) kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego we Włocławku o obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu.

3. Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy domowej
 - a) udzielanie informacji i zapewnienie miejsc osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i specjalistycznych ośrodkach wsparcia;
 - b) udzielanie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego;
 - c) udzielanie informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy;
 - d) podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty;
 - e) przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego;
 - f) udzielanie pomocy psychologicznej dla rodzin i osób, które są ofiarami przemocy;
 - g) wszelkie inne działania mogące przyczynić się do powstrzymania przemocy w rodzinie, a nie ujęte w niniejszym programie.

6. ZASOBY GMINY WŁOCŁAWEK W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Główne zasoby Gminy Włocławek:

1. Centrum Usług Społecznych w Gminie Włocławek;
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
3. Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi w Smólniku;
4. Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi w Kruszynie;
5. Szkoły w Modzerowie;

6. Szkoła SPSK w Warzachewce Polskiej;
7. Kuratorzy sądowi;
8. Organizacje pozarządowe;
9. Komenda Miejska Policji we Włocławku.

2. Mocne strony:

1. przygotowana i doskonaląca swoje umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny;
2. znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką;
3. dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi;
4. poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.

3. Słabe strony:

1. brak infrastruktury;
2. brak wypracowanych systemów wspomaganie działań profilaktycznych;
3. brak doświadczenia we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

4. Zagrożenia:

1. słaba kondycja ekonomiczna rodzin;
2. brak dostępnych miejsc pracy na terenie Gminy Włocławek;
3. bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych;
4. problemy alkoholowe członków rodzin;
5. brak umiejętności rozwiązywania problemów w rodzinach;
6. niska świadomość społeczna problemu przemocy;
7. brak działalności specjalistów w zakresie mediacji rodzinnych na terenie gminy.

7. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Termin realizacji programu obejmuje lata 2024-2030.
2. Odbiorcy systemu:
 - ofiary przemocy,
 - przedstawiciele instytucji i służb pracujących z ofiarami przemocy: pedagodzy, psychologzy, nauczyciele, pracownicy Centrum Usług

- Społecznych, kuratorzy, policjanci, pracownicy służby zdrowia,
- władze lokalne,
 - społeczeństwo.

8. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Sprawozdawczość będzie dotyczyć realizacji założonych w Programie celów. Centrum Usług Społecznych przedłoży sprawozdanie roczne Wójtowi Gminy Włocławek oraz Radzie Gminy Włocławek corocznie do końca I kwartału następnego roku.

9. STRATEGIE I METODY DZIAŁANIA

Pomaganie członkom rodziny, w której doszło do przemocy jest procesem złożonym i składa się na następujące etapy:

1. Rozpoznanie przemocy w rodzinie- wszelkie zaobserwowane jej przejawy bądź podejrzenie przejawów wymagają indywidualnego rozpatrzenia po to, aby podejmowane działania przyniosły pozytywne rezultaty.
2. Diagnoza wstępna- ma na celu zorientowanie się czy i jakie bezpośrednio niebezpieczeństwo zagraża ofiarom, czy potrzebna jest natychmiastowa izolacja, kto i jakie działania podejmuje.
3. Interwencja w celu zatrzymania przemocy, podejmowane nie tylko przez Policję, ale też przez inne służby.
4. Diagnoza szczegółowa: dokładne rozpoznanie sytuacji członków rodziny, ich potrzeb, przyczyn i rozmiarów stosowanej przemocy, z uwzględnieniem deficytów i zasobów rodziny pomocnych w przezwyciężeniu trudnej sytuacji.
5. Opracowanie planu pomocy- uwzględnienie wszelkich działań pomocowych jakie mogą wpłynąć na poprawne funkcjonowanie rodziny, oprócz pomocy wspierania ofiar, jest on planowany za zainteresowanymi osobami i akceptowany przez nie, realizacja planu pomocy.